

Portu deklarācija

1. Mēs uzsveram, cik svarīga cīņā pret Covid-19 pandēmiju ir Eiropas vienotība un solidaritāte. Šīs vērtības ir noteikušas Eiropas iedzīvotāju reakciju uz šo krīzi, un tās ir arī stūrakmens mūsu kopīgajā projektā un mums raksturīgajā sociālajā modelī. Vairāk nekā jebkad agrāk Eiropai ir jābūt kontinentam, kurā valda sociālā kohēzija un labklājība. Mēs atkārtoti apliecinām apņemšanos strādāt, lai veidotu sociālu Eiropu.
2. Kopš Covid-19 pandēmijas sākuma ātra, izšķirīga un visaptveroša rīcība ES un valstu līmenī ir nosargājusi miljoniem dzīvību, darbvieta un uzņēmumu.
3. Tas pats vienotības un solidaritātes gars iedvesmoja mūsu vēsturisko 2020. gada jūlija vienošanos par daudzgadu finanšu shēmu un konkrētos atveseļošanas centienus instrumenta "Next Generation EU" ietvaros. Mums paātrinot zaļo un digitālo pārkārtošanos, šie apjomīgie Eiropas ieguldījumi un saistītās reformas ļaus Savienībai un tās dalībvalstīm stingri nostāties uz reformu ceļa un virzīties uz taisnīgu, ilgtspējīgu un noturīgu atveseļošanu. Kolektīva, iekļaujoša, savlaicīga un saskaņota atveseļošana stiprinās Eiropas konkurētspēju, noturību, sociālo dimensiju un lomu pasaules mērogā.
4. Mēs atzinīgi vērtējam šo augsta līmeņa konferenci, ko prezidentvalsts Portugāle rīko Portu sociālā samita kontekstā, un pieņemam zināšanai tās iznākumu. Eiropas sociālo tiesību pilārs ir būtisks atveseļošanas elements. Tā īstenošana stiprinās Savienības virzību uz digitālu, zaļu un godīgu pārkārtošanos un palīdzēs sasniegt augšupēju sociālo un ekonomisko konvergenci un risināt demogrāfiskos izaicinājumus. Sociālā dimensija, sociālais dialogs un sociālo partneru aktīva iesaiste vienmēr ir bijusi pamats sociālajai tirgus ekonomikai ar augstu konkurētspēju. Mūsu iestāšanās par vienotību un solidaritāti nozīmē arī vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu visiem un to, ka neviens netiek atstāts novārtā.
5. Kā noteikts ES Stratēģiskajā programmā 2019.–2024. gadam, mēs esam apņēmības pilni turpināt padziļināt Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanu ES un valstu līmenī, pienācīgi ņemot vērā attiecīgās kompetences un subsidiaritātes un proporcionalitātes principus. Rīcības plānā, ar kuru Komisija nāca klajā 2021. gada 4. martā, ir sniegtas noderīgas norādes Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanai, tostarp nodarbinātības, prasmju, veselības un sociālās aizsardzības jomā.
6. Mēs atzinīgi vērtējam jaunos ES pamatmērķus attiecībā uz nodarbinātību, prasmēm un nabadzības mazināšanu un pārskatīto sociālo rezultātu pārskatu, kas ierosināts rīcības plānā un kas palīdzēs uzraudzīt progresu, kurš panākts virzībā uz sociālā pilāra principu īstenošanu, ņemot vērā valstu atšķirīgos apstākļus, un kā daļu no politikas koordinācijas sistēmas Eiropas pusgada kontekstā.
7. Eiropai pakāpeniski atveseļojoties no Covid-19 pandēmijas, prioritāte būs no darbvieta aizsardzības pārorientēties uz darbvieta radīšanu un darbvieta kvalitātes uzlabošanu, kur liela nozīme ir maziem un vidējiem uzņēmumiem (tostarp sociālajiem uzņēmumiem). Eiropas sociālo tiesību pilārā ietvertu principu īstenošana būs ļoti būtiska, lai nodrošinātu, ka iekļaujošas atveseļošanas satvarā tiek radītas vairāk un labākas darbvieta visiem. Šajā sakarā ES un dalībvalstu līmenī būtu jāturpina attiecīgais leģislatīvais un neleģislatīvais darbs.
8. Mūsu politiskās darbības centrā būs izglītība un prasmes. Zaļā un digitālā pārkārtošanās Eiropas iedzīvotājiem dos milzīgas iespējas, taču nesīs arī daudzus izaicinājumus, kuru pārvarēšanai būs vajadzīgi lielāki ieguldījumi izglītībā, profesionālajā apmācībā, mūžizglītībā, kvalifikācijas celšanā un pārkvalifikācijā, lai stimulētu nodarbināto pāreju uz nozarēm, kurās pieaug pieprasījums pēc darbaspēka. Tajā pašā laikā ar digitalizāciju, mākslīgo intelektu, tādārba un platformu ekonomiku saistīto pārmaiņu dēļ īpaša uzmanība būs jāpievērš tam, lai stiprinātu darba ņēmēju tiesības, sociālā nodrošinājuma sistēmas un darba aizsardzību.
9. Mēs esam apņēmušies samazināt nevienlīdzību, aizstāvēt taisnīgu darba samaksu, cīnīties pret sociālo atstumtību un izskaust nabadzību un šajā nolūkā pievērsties tādiem mērķiem kā bērnu nabadzības apkarošana un atstumtības risku novēršana īpaši neaizsargātām sociālajām grupām, piemēram, ilgstošiem bezdarbniekiem, veciem cilvēkiem, personām ar invaliditāti un bezpajumtniekiem.
10. Mēs pastiprināsim centienus apkarot diskrimināciju un aktīvi strādāsim pie tā, lai novērstu nodarbinātības, darba samaksas un

pensiju atšķirības starp dzimumiem un lai veicinātu līdztiesību un taisnīgumu attiecībā uz ikvienu mūsu sabiedrības locekli saskaņā ar Eiropas Savienības pamatprincipiem un Eiropas sociālo tiesību pīlārā ietverto 2. principu.

11. Par prioritāti mēs izvirzīsim tādu rīcību, ar ko sniedz atbalstu jauniešiem, kurus Covid-19 krīze ir ietekmējusi ļoti nelabvēlīgi un kuru dalība darba tirgū, kā arī izglītības un apmācības plāni līdz ar to ir būtiski traucēti. Jaunieši ir neaizstājams Eiropas dinamikas, talantu un radošuma avots. Mums ir jāpanāk, ka viņi kļūst par iekļaujošas zaļās un digitālās atveseļošanas virzītājspēku, kas palīdz veidot nākotnes Eiropu, tostarp, pilnībā izmantojot "Erasmus+" potenciālu, lai veicinātu mobilitāti visā Eiropā visiem studentiem un mācekļiem.

12. Mēs uzsveram, cik svarīgi ir cieši sekot līdzi – tostarp augstākajā līmenī – progresam, kas panākts virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra un 2030. gadam izvirzīto ES pamatmērķu īstenošanu.

13. Kā vēl vienu Eiropas sociālā dialoga panākumu mēs atzinīgi vērtējam to, ka Eiropas sociālie partneri ir iesnieguši kopīgu priekšlikumu par alternatīvu rādītāju kopumu, ar ko izvērtēt progresu ekonomikas, sociālajā un vides jomā un kas papildina IKP kā labklājības mērauklu iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes kontekstā.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press